

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

ROK III

Warszawa, dnia 25 czerwca 1948 r.

Nr 15

Treść:

Str.

- Poz. 56. ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH z dnia 5 czerwca 1948 r. w sprawie znakowania tusz wieprzowych odskórowanych. 107
- Poz. 57. OKÓLNIK Nr 37 z dnia 22 czerwca o organizacji roku szkolnego 1948/49 w szkołach rolniczych, podległych Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych. 108
- PISMA OKOLNE:
- Poz. 58. z dnia 26 maja 1948 r. w sprawie przydziału surowicy przeciwróżycowej dla aptek. 110
- Poz. 59. z dnia 31 maja 1948 r. w sprawie właściwości co do udzielania w drodze przetargów zamówień na roboty wodno-melioracyjne i dostawy związane z tymi robotami. 110
- Poz. 60. z dnia 11 czerwca 1948 r. w sprawie współzawodnictwa pracy w melioracjach wodnych. 111

56

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 5 czerwca 1948 r.

(Nr Wet. 3-I-5/7)

w sprawie znakowania tusz wieprzowych odskórowanych.

Stosownie do postanowień § 37 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dn. 29.I.1929 r. o urzędowym badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju (Dz. U. R. P. Nr 32 poz. 305) zezwalam na znakowanie tusz wieprzowych, z których są zdejmowane skóry, w następujący sposób:

Odbitki pieczęci należy umieszczać na pozostałych przy tuszy częściach skóry (odnoża,

głowa, podbrzusze) oraz na opłucnej i otrzewnej.

Umieszczanie odbitek pieczęci na powierzchniach tłuszczu pozbawionych skóry jest niedopuszczalne.

Minister:

wz. St. Tkaczow

57

OKÓLNIK Nr 37

z dnia 22 czerwca

(Nr NOR-P/I/1/1/2)

o organizacji roku szkolnego 1948/49 w szkołach rolniczych, podległych Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych.

Celem dostosowania szkolnictwa rolniczego do potrzeb życia gospodarczego, związania ze szkolnictwem ogólnokształcącym i zawodowym rolniczym oraz dla zapewnienia oświaty rolniczej, Związkowi Samopomocy Chłopskiej, państwowym gospodarstwom i zakładom rolnym, a wreszcie rolniczym instytucjom branżowym i innym związanym z rolnictwem stałego dopływu kwalifikowanych pracowników, ustala się w porozumieniu z Ministerstwem Oświaty następującą jego organizację na rok szkolny 1948/49.

I. Ogólna organizacja szkolnictwa rolniczego.

Szkolnictwo rolnicze obejmuje:

1. powszechną oświatę rolniczą,
2. licea rolnicze,
3. kursy rolnicze.

II. Powszechna oświata rolnicza.

1) Powszechna oświata rolnicza jest przeznaczona dla wiejskiej młodzieży w wieku do 18 lat życia, pracującej w zawodzie rolniczym, która wypełniła obowiązek szkolny, a nie uczęszcza do innych szkół.

2) Powszechną oświatę rolniczą realizuje się przy pomocy:

- a) trzyletnich szkół przysposobienia rolniczego, na które przekształca się ośrodki szkolenia P.R.W. Są one przeznaczone dla tej młodzieży, która nie może uczęszczać na codzienną naukę do szkoły. Czas nauki szkolnej dla tych szkół wynosi co najmniej 18 godzin tygodniowo;
- b) dwuletnich średnich szkół rolniczych, na które przekształca się dotychczasowe szkoły przysposobienia rolniczego; nauka w tych szkołach odbywa się codziennie.

Nauka w szkołach przysposobienia rolniczego i w średnich szkołach rolniczych odbywa się w kolejnych po sobie następujących klasach. Nauka w każdej klasie trwa jeden rok i obejmuje 5-miesięczną naukę szkolną oraz 7-miesięczną zorganizowaną praktykę zawodową.

Podbudowę programową dla szkół przysposobienia rolniczego i dla średnich szkół rolniczych zasadniczo stanowi program siedmioklasowej szkoły podstawowej. Dla szkół przysposobienia rolniczego czynnych w tych miejscowościach, w których dotychczas realizuje się w szkolnictwie podstawowym niepełny program nauki, przejściowo przyjmuje się jako podbu-

dowę programową program pięciu klas szkoły podstawowej.

Dla ściśszego zespolenia szkół przysposobienia rolniczego i średnich szkół rolniczych pod względem programowym i organizacyjnym łączy się je w obwody powszechnej oświaty rolniczej. W skład obwodu wchodzi jedna średnia szkoła rolnicza i odpowiednie szkoły przysposobienia rolniczego.

Kierownikiem obwodu powszechnej oświaty rolniczej jest kierownik średniej szkoły rolniczej podległy powiatowemu inspektorowi powszechnej oświaty rolniczej. Do jego zadań należy opieka pedagogiczna nad szkołami przysposobienia rolniczego oraz koordynowanie pracy czynników współdziałających w terenie z powszechną oświatą rolniczą. Szczegóły pracy określi oddzielny regulamin.

Absolwenci szkół, wchodzących w obręb powszechnej oświaty rolniczej, mają prawo wstępu do liceów rolniczych na zasadach wymienionych w rozdziale IV niniejszego zarządzenia.

Szczegóły organizacyjne powszechnej oświaty rolniczej, oraz sprawy programu nauki zostaną ustalone oddzielnym zarządzeniem.

III. Licea rolnicze.

Dotychczasowe gimnazja i licea rolnicze przekształca się na licea rolnicze nowego typu.

Prowadzone będą następujące licea rolnicze:

1) Czteroletnie, którego podbudowę programową stanowi program siedmiu klas szkoły podstawowej. Jego głównym zadaniem jest przygotowanie kandydatów na nauczycieli i organizatorów powszechnej oświaty rolniczej, instruktorów terenowych Związku Samopomocy Chłopskiej, oraz pracowników administracyjnych dla państwowych i innych większych gospodarstw rolnych.

Program klasy I-ej i II-ej omawianego liceum jest zasadniczo jednolity. W obrębie klas III-ej i IV-ej przewiduje się specjalizację odpowiednią dla potrzeb w/wymienionych działów pracy.

2) Pięcioletnie liceum dwustopniowe, obejmuje trzyletnie liceum I-go stopnia i dwuletnie liceum II-go stopnia. Podbudowa programu trzyletniego liceum rolniczego I-go stopnia, jest analogiczna jak liceum czteroletniego. Program trzyletniego liceum rolniczego stanowi z kolei podbudowę dla programu dwuletniego liceum II-go stopnia.

Program trzyletniego liceum rolniczego I-go stopnia obejmuje całokształt wiadomości rolniczych, przy czym w klasie III-iej przewiduje się możliwość wprowadzenia specjalizacji. Omawiane liceum, uzupełnione praktyką zawodową, przygotowuje kandydatów do pracy zawodowej zwłaszcza instruktorskiej w zakresie powszechnej oświaty rolniczej.

Dwuletnie licea rolnicze II-go stopnia posiadają charakter wyłącznie specjalizujący. Są one przeznaczone przede wszystkim do kształcenia pracowników w różnych branżach i działach rolniczych oraz dla potrzeb oświaty rolniczej. Dla tych kandydatów do dwuletnich liceów II-go stopnia, którzy nie będą posiadali odpowiedniego przygotowania, będą zakładane klasy wstępne zbiorcze o programie zróżnicowanym dostosowanym do potrzeb kandydatów celem uzupełnienia przygotowania ogólnego lub zawodowego. Absolwenci wstępnych klas będą mieli prawo wolnego wyboru liceum rolniczego II-go stopnia.

3) Dwuletnie liceum rolnicze I-go stopnia dla dorosłych, oparte na analogicznej podbudowie programowej jak trzyletnie liceum I-go stopnia. Program tych liceów przewiduje specjalizację w ciągu całego okresu nauki.

Programy nauki dla trzyletnich liceów I-go stopnia i dwuletnich liceów II-go stopnia, oraz liceów dla dorosłych znajdują się w opracowaniu.

Odnośnie ich wprowadzenia zostanie wydane osobne zarządzenie.

IV. Warunki przyjęcia do szkół i przechodzenie do szkół wyższych stopni.

Jako zasadę przyjmuje się umożliwienie młodzieży swobodnego wyboru szkół oraz przechodzenia do szkół wyższych stopni organizacyjnych.

1) Do klasy I-iej szkoły przysposobienia rolniczego przyjmuje się młodzież wiejską w wieku do lat 18, która wypełniła obowiązek szkolny, a nie uczęszcza do innej szkoły.

2) Do klasy I-iej dwuletniej średniej szkoły rolniczej przyjmuje się młodzież w wieku do lat 18, z ukończoną siedmioklasową szkołą podstawową. Kandydatów i kandydatki z niższym przygotowaniem można przyjmować z warunkiem zdania do końca roku szkolnego 1948/49 egzaminu z zakresu siedmiu klas szkoły podstawowej.

3) Od kandydatów do I-szej klasy czteroletniego liceum rolniczego i trzyletniego liceum rolniczego I-go stopnia wymaga się ukończenia siedmioklasowej szkoły podstawowej oraz wieku do 17 lat życia.

4) Od kandydatów do I-iej klasy liceum rolniczego I-go stopnia dla dorosłych wymaga się ukończenia szkoły podstawowej, co najmniej dwuletniej praktyki zawodowej, oraz ukończenia co najmniej 18 lat życia, względnie ukoń-

czenia szkoły przysposobienia rolniczego lub dwuletniej średniej szkoły rolniczej i analogicznego wieku, jak od poprzednio wymienionych kandydatów.

5) Do klasy wstępnej liceum rolniczego II-go stopnia są przyjmowani absolwenci:

- a) na podstawie egzaminu wstępnego — absolwenci dwuletnich średnich szkół rolniczych i trzyletnich szkół przysposobienia rolniczego,
- b) absolwenci liceów zawodowych nie rolniczych,
- c) uczniowie jedenastoletnich szkół ogólnokształcących po ukończeniu IX-tej klasy.

Absolwenci klas wstępnych liceów rolniczych II-go stopnia mają prawo wolnego wyboru szkoły w obrębie liceów rolniczych II-go stopnia.

6) Do klasy I-iej liceum rolniczego II-go stopnia przyjmuje się:

- a) Absolwentów trzyletnich liceów rolniczych I-go stopnia, liceów rolniczych I-go stopnia dla dorosłych oraz klas wstępnych wymienionych w niniejszym zarządzeniu;
- b) osoby nie posiadające wyżej wymienionych kwalifikacji, które zdadzą egzamin wstępny ze wszystkich przedmiotów w/g programu jednego z liceów rolniczych I-go stopnia.

V. Terminy rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego.

1. Szkolna nauka w szkołach przysposobienia rolniczego i w średnich szkołach rolniczych odbywa się w każdej klasie od 1-go listopada jednego roku kalendarzowego do 31 marca roku następnego, a zorganizowana praktyka zawodowa od 1 kwietnia do 14 października tego samego roku kalendarzowego, z wyjątkiem klas ostatnich, w których kończy się nauka 31 sierpnia. Nauka szkolna w każdej klasie dzieli się na dwa okresy od 1-go listopada do 31 grudnia i od 1 stycznia do 31 marca. Promocję do następnej klasy otrzymują ci uczniowie i uczennice, którzy ukończyli z wynikiem pomyślnym naukę w klasie poprzedniej, włącznie z odbyciem praktyki zawodowej.

2. Nauka w liceach rolniczych wszelkich rodzajów i stopni podzielona jest w każdej klasie na dwa półrocza, półrocza zaś na dwa okresy. Poszczególne półrocza i okresy nauki trwają:

I półrocze	
I okres	II okres
15.IX — 15.XI	16.XI — 31.I
II półrocze	
I okres	II okres
1.II — 15.IV	16.IV — 15.VI

W czasie przerwy wakacyjnej uczniów i uczennice obowiązują odbycie co najmniej 6-cio tygodniowej praktyki zawodowej. Wymieniona praktyka winna nosić charakter praktyki zorganizowanej.

VI. Egzaminy końcowe.

We wszystkich szkołach rolniczych należy w ostatnich klasach w końcu roku szkolnego przeprowadzić egzaminy końcowe:

- 1) w zakresie powszechnej oświaty rolniczej będą je przeprowadzać dla młodzieży kończącej szkoły przysposobienia rolniczego i dwuletnie średnie szkoły rolnicze — państwowe komisje powoływane przy dwuletnich średnich szkołach rolniczych.
  - 2) w zakresie liceów rolniczych — państwowe komisje odrębne dla każdego liceum.
- Termin i sposób przeprowadzania egzaminów zostanie uregulowany osobnym zarządzeniem.

VII. Egzaminy eksternicze.

W uzupełnieniu rozpoczętej w roku 1947/48

akcji umożliwiającej uzyskiwanie świadectw szkół rolniczych osobom, które zdobyły wiedzę zawodową na drodze samokształcenia lub w inny sposób oraz dla ułatwienia pozyskiwania nauczycieli i instruktorów dla szkół rolniczych prowadzi się egzaminy eksternicze dla wszystkich rodzajów liceów rolniczych i dla szkół średnich rolniczych. Ministerstwo wyznaczy szkoły i skład komisji tych egzaminów.

VIII. Kursy rolnicze.

W roku szkolnym 1948/49 przewiduje się przeprowadzenie kursów o specjalnych kierunkach kształcenia w dostosowaniu do aktualnych potrzeb rolnictwa.

Minister:
wz. St. Tkaczow

58

PISMO OKÓLNE

z dnia 26 maja 1948 r.

(Nr Wet. 2-III-9/38)

w sprawie przydziału surowicy przeciwróżycowej dla aptek.

Ministerstwo komunikuje, że Minister Rolnictwa i Reform Rolnych decyzją z dnia 25 maja 1948 r. zwolnił z reglamentacji 2.000 litrów surowicy przeciwróżycowej w opakowaniach po 50 i 100 cm do sprzedaży w prowincjonalnych aptekach na okres letni pod następującymi warunkami:

1. surowica w.w. może być sprzedawana tylko w oryginalnych opakowaniach tzn. bez rozlewu w aptekach,
2. jednej osobie nie wolno sprzedać więcej niż 100 cm³ surowicy,
3. apteki winny prowadzić ewidencję nabywców surowicy z podaniem miejsca ich zamieszkania.

Zwolnienie z reglamentacji w.w. surowicy

ma na celu umożliwienie drobnym rolnikom zaopatrzenia się w tę surowicę w okresie największego nasilenia różycy świń w kraju tj. w miesiącach: czerwcu, lipcu i sierpniu br.

Zwolniona z reglamentacji surowica jest do nabycia w Zakładach Biologiczno-Farmaceutycznych w Drwalewie, poczta Chynów, powiat Grójec, adres dla depesz „Biodrwalew — Grójec“.

W związku z powyższym Ministerstwo prosi o wydanie aptekom odpowiednich zarządzeń i sprawę tę uważać za wyjątkowo pilną.

Dyrektor Departamentu:

Dr. St. Krauss

59

PISMO OKÓLNE

z dnia 31 maja 1948 r.

(Nr SVM/1248/48)

w sprawie właściwości co do udzielania w drodze przetargów zamówień na roboty wodno-melioracyjne i dostawy związane z tymi robotami.

Zarządzeniem z dnia 18 maja 1948 r. „w sprawie właściwości co do udzielania w drodze przetargów zamówień na roboty wodno-melioracyjne i dostawy związane z tymi robotami“ zastrzeżone zostało do decyzji Ministerstwa udzie-

lanie w drodze przetargów nieograniczonych zamówień na roboty i dostawy na sumę przekraczającą 6.000.000 zł., jak również udzielanie zamówień w drodze przetargów ograniczonych, bez względu na sumę.

Upoważniam Obywatela Dyrektora do udzielania, z zastrzeżonych do decyzji Ministerstwa, zamówień na roboty i dostawy na sumę do 20.000.000 zł. z prawem przelewu tego upoważnienia, w stosunku do poszczególnych robót lub

dostaw, na Urzędy Wojewódzkie, zastrzegając udzielanie zamówień na roboty i dostawy, koszt których przekracza tę sumę — do swej decyzji.

Minister:

wz. Dr St. Kowalewski

60

PISMO OKÓLNE

z dnia 11 czerwca 1948 r.

(Nr WM. 3 P-I-1/22/48)

w sprawie współzawodnictwa pracy w melioracjach wodnych.

Ministerstwo nawiązując do zagadnienia współzawodnictwa pracy w melioracjach wodnych, które to zagadnienie było poruszone na Zjeździe Ob. Ob. Naczelników w dniach 7 — 8 kwietnia b. r. jak również w referacie wygłoszonym na walnym Zjeździe Delegatów Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodno-Melioracyjnych R. P. w dniu 7 maja b. r., kładzie silny nacisk na rozwój tego współzawodnictwa, tym bardziej, że w budownictwie wodnym, ze względu na specyficzne warunki i metody pracy, ruch ten dotychczas rozwija się z opóźnieniem.

Przez rozwój współzawodnictwa w pracach wodno-melioracyjnych uzyskamy zmniejszenie czasu trwania danej roboty, więc i zmniejszenie kosztów administracyjnych, zwolnienie prędkiej fachowców do innej budowy, pozwoli robotnikom biorącym udział we współzawodnictwie przez zwiększenie wydajności na uzyskanie większej pracy.

Aby współzawodnictwo rozwijało się i spełniało zamierzone cele, trzeba stworzyć odpowiednie warunki i ramy organizacyjne.

Załącznik Nr 1.

Ogólne wytyczne współzawodnictwa.

Przed rozpoczęciem współzawodnictwa, muszą być spełnione poniższe warunki, które decydują o powodzeniu akcji a mianowicie:

- 1) Musi być na danej budowie dostateczna liczba uświadomionych jednostek, żeby współzawodnictwo nie było biurokratycznym naciskiem,
- 2) charakter budowy i jej rozmiar muszą dawać dostateczne warunki współzawodnictwa,
- 3) dostawa sprzętu i materiałów oraz organizacja robót musi zapewniać ciągłość pracy.

Inicjatywa współzawodnictwa do wszczęcia akcji winna wyjść od terenowych Związków Zawodowych, Rad Zakładowych względnie od uświadomionych robotników.

Cel współzawodnictwa:

- 1) przekroczenie norm wydajności pracy,
- 2) wyrobienie ambicji zespołowej,

Dlatego też, obowiązkiem Kierowników budów jak i całego aparatu administracyjnego służby wodno-melioracyjnej jest bardzo ścisłe i efektywne współdziałanie z ruchem robotniczym przez właściwą organizację pracy na poszczególnych budowach.

Ministerstwo będąc przekonane, że ruch współzawodnictwa w pracach wodno-melioracyjnych w roku bieżącym nabierze odpowiedniego nasilenia, załącza do wykorzystania ogólne wytyczne współzawodnictwa, które winny być dostosowane do tamtejszych warunków.

Ponadto, załącza się wzór sprawozdania ze współzawodnictwa, które to sprawozdanie winien tamtejszy Wydział nadsyłać co kwartał wraz z obowiązującym sprawozdaniem z wykonania planu robót.

Sprawy współzawodnictwa winny być szeroko omówione na najbliższych odprawach Kierowników Rejonowych Kierownictw Robót Wodno-Melioracyjnych.

Dyrektor Departamentu:
Inż. K. Matul

- 3) podwyższenie jakości robót,
- 4) osiągnięcie jak największej oszczędności w użyciu siły ludzkiej przez racjonalne wykorzystanie personelu,
- 5) osiągnięcie oszczędności w zużyciu maszyn, narzędzi i materiałów,
- 6) powiększenie dyscypliny i bezpieczeństwa pracy.

Rodzaje współzawodnictwa :

- 1) indywidualne tj. między poszczególnymi pracownikami,
- 2) zespołowe tj. między zespołami jednej budowy,
- 3) współzawodnictwo budów, tj. między poszczególnymi budowlami.

Wyzwanie do współzawodnictwa między zespołami musi być określone w czasie i oparte na szczegółowym regulaminie współzawodnictwa.

Tam gdzie powstaje współzawodnictwo musi

być powołana Komisja Współzawodnictwa na budowie, do której wejdą przedstawiciele Rady Zakładowej (jeśli taka jest), przedstawiciele współzawodniczących i przedstawiciele z Kierownictwa budowy. Komisja wybiera ze swego grona Przewodniczącego.

Zadanie Komisji:

- 1) opracowanie regulaminu współzawodnictwa,
- 2) ustalenie podstawowych norm dla współzawodnictwa,
- 3) ustalenie wyników współzawodnictwa ,

4) opracowanie sprawozdawczości ze współzawodnictwa.

Poza faktem, że robotnik biorący udział we współzawodnictwie przez zwiększenie wydajności uzyska wyższe zarobki, należy przewidzieć dla zwycięzców wyróżnienia np. dyplomy uznania i inne nagrody honorowe, ogłoszenie w prasie (z fotografią współzawodników) itp.

Komisje Współzawodnictwa winny opracowywać miesięczne sprawozdania ze współzawodnictwa, na podstawie których Wydział tamtejszy przesyłać będzie sprawozdanie kwartalne do Departamentu Wodno-Melioracyjnego.

Załącznik Nr 2.

**Sprawozdanie z akcji współzawodnictwa
na terenie województwa..... za..... kwartał 194.....r.**

Nazwa HKRM	Nazwa i rodzaj budowy, na której powstało współzawodnictwo	Rodzaj współzawodnictwa	Ilość pracowników współpracujących indywidualnie	Ilość zespołów współpracujących	Ilość pracowników w zespole	Okres współzawodnictwa	Warunki współzawodnictwa	Osiągnięte rezultaty	Trudności	Uwagi
		(indywidualne, zespołowe)						(jak rozmiar roboty, procent przekroczenia norm, jakość roboty, zaoszczędzone materiały, energia, materiały pędne, narzędzia, wprowadzone ulepszenia i t. p.)		